

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ
СЕКРЕТАРИЈАТ

Примљено: 14 NOV 2013			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност

14. novembar 2013.

Izveštaj o studijskoj poseti Univerzitetu Aarhus (Danska)

U okviru TEMPUS projekta pod nazivom "Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro" (EPSP JP 159074-2009), petoro saradnika sa Filozofskog fakulteta – Maja Bjelica (Odsek za anglistiku), Ana Genc (Odsek za psihologiju), Biljana Lungulov i Stefan Ninković (Odsek za pedagogiju) i Aleksej Kišjuhas (Odsek za sociologiju) – su boravili na studijskoj poseti Univerzitetu Aarhus (Danska). Studijska poseta je bila organizovana na Departmanu za obrazovanje (DPU), Univerziteta u Arhusu, ali i drugim institucijama posvećenim obrazovanju i obrazovnim politikama. Među ostalim učesnicima studijske posete bili su studenti masterskog studijskog programa Obrazovne politike (Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Kragujevcu, Univerzitet Crne Gore), dok je uloga učesnika sa Univerziteta u Novom Sadu bila ekspertsko-savetodavne prirode. Studijska poseta je organizovana u periodu od 12. oktobra do 26. oktobra 2013. godine.

Raznovrstan program obilovao je saznanjima i informacijama o danskom obrazovnom sistemu, različitim obrazovnim politikama, kao i o danskom sistemu socijalne zaštite, i danskoj kulturi uopšte. Značajno je pomenuti da je jedno od predavanje bilo posvećeno finansiranju danskog obrazovnog sistema i Kopenhaškom procesu, a održao ga je bivši šef sektora za finansije pri Ministarstvu prosvete Danske. Zatim, predavanja su obuhvatala i problematizaciju koncepta doživotnog učenja (*lifelong learning*) i obrazovanje odraslih, kao izuzetno značajnog u praksi u okvirima danskog obrazovnog sistema. Kao ilustracija ovih praksi, organizovana je poseta centru za neformalno obrazovanje u "narodnim školama" (*folkeskole*). U pitanju je specifična forma neformalnog obrazovanja, karakterističnog za danski obrazovni sistem, a koja pruža mogućnost sticanja znanja i razvijanja kompetencija u različitim oblastima, uključujući tu i umetnost, zanate, sport, religiju itd. Takođe, organizovana je i poseta Institutu za evaluaciju

obrazovanja u Danskoj, posvećena dubljem upoznavanju sistema vrednovanja kvaliteta obrazovanja.

Predavanja su uključivala i teme poput savremenih teorija učenja i njihovih implikacija za obrazovanje. Pored toga, organizovana su i predavanja o ulozi prećutnog (implicitnog) znanja iz ugla fenomenologije i filozofije egzistencijalizma, kao i predavanja o obrazovanju u kontekstu globalnih društvenih trendova. Zatim, jedno predavanje je obuhvatilo analizu nordijskog modela obrazovanja u komparativnoj i kroskulturalnoj perspektivi. Zanimljive polemike inicirale su predavanja o ulozi i izazovima školskog rukovođenja, ali i o značaju kreiranja inkluzivnog okruženja u osnovnom obrazovanju. Među istaknutim predavačima bili su prof. Søren Ehlers i prof. Leif Moos.

Organizovana je i poseta Učiteljskom fakultetu Metropol (*Teacher College Metropol*), gde je posebno istaknuta specifičnost srednjeg stručnog obrazovanja u Danskoj, uključujući tu i problematiku u vezi sa obrazovanjem nastavnika koji predaju u srednjim stručnim školama. Akademski deo programa bio je upotpunjen posetom Koledžu za dramu i teatar, kao prvoj školi ove vrste koja je uvela Evropski sistem prenosivih bodova (ECTS), ali i sa namerom ostvarivanja dijaloga sa kreativnim grupama i pojedincima. Slično tome, organizovani su i razgovori sa roditeljima dece koja imaju smetnje u razvoju i probleme u učenju, kao svojevrsne ilustracije dobre prakse. Na kraju studijske posete, organizovana je prezentacija stečenih saznanja i iskustava učesnika, u dijalogu sa studentima masterskih programa na Departmanu za obrazovanje.

Poseban utisak ostavio je sam Departman za obrazovanje, kao visokoškolska institucija posvećena poslediplomskom obrazovanju. U toku studijske posete, učesnicima je bila dostupna fakultetska biblioteka sa zavidnim fondom literature. Zanimljivo je spomenuti i da su organizatori studijske posete snažno ohrabivali samostalno istraživanje Kopenhagena, što je koncepcija programa i dopuštala. U tom smislu, navedena studijska poseta obuhvatila je i iskustvo samostalne posete Nacionalnom muzeju Danske (*Nationalmuseet*), Nacionalnoj galeriji

Danske (*Statens Museum for Kunst*), Karlsberg gliptoteci (*Ny Carlsberg Glyptotek*) i drugim mestima od značaja.

Osnovni cilj ove studijske posete, koji se odnosio se na sticanje uvida u obrazovne politike onih zemalja koje su u međunarodnim komparativnim studijama prepoznate kao uspešne, evidentno je ostvaren. U tom smislu, ova studijska poseta je omogućila sagledavanje novih mogućnosti prilagođavanja obrazovanja tržištu rada i širim socijalnim okolnostima. Prema našim saznanjima pomenute mogućnosti su u velikoj meri određene mehanizmima liberalne kontrole i regulacije koju realizuju transnacionalne agencije (OECD i EU Komisija).

Konačno, kao i u najvećem broju studijskih poseta ovog tipa, važni ishodi vezani su za razmenu znanja osoba različitih zanimanja, razvijanje novih profesionalnih kontakata i sticanje novih iskustava, što čini značajan mehanizam profesionalnog učenja. Kroz brojne formalne i neformalne razgovore i diskusije, kao učesnici studijske posete imali smo priliku da razmenjujemo svoja eksplicitna i implicitna znanja o različitim aspektima obrazovnih politika.

Izveštaj pripremili:

Maja Bjelica

Ana Genc

Biljana Lungulov

Stefan Ninković

Aleksej Kišjuhas

